

JOGG-aanpak

Een gezonde jeugd, een gezonde toekomst

Plan van aanpak- Uitvoeringsagenda 2022-2024

Tobias Wijnmaalen JOGG-regisseur
Jorike Olde Loohuis JOGG-beleidsmedewerker
Anne Hardijzer JOGG-beleidsmedewerker

INLEIDING

Voor u ligt het Plan van aanpak 'Gezonde Jeugd, Gezonde Toekomstgemeente Wijk bij Duurstede' (hierna benoemd als JOGG). Gemeente Wijk bij Duurstede is sinds 1 januari 2022 JOGG-gemeente voor een periode van minimaal 3 jaar. De JOGG-aanpak is een gestructureerde, planmatige en integrale aanpak om de fysieke en sociale leefomgeving van jeugd en jongeren gezonder te maken.

LEESWIJZER

Achtereenvolgens wordt ingegaan op:

1. De JOGG-aanpak
2. Hoofddoelstelling Wijk bij Duurstede
3. Organisatie en doelgroep van de JOGG-aanpak
4. JOGG-randvoorwaarden met doelstellingen
5. JOGG-omgevingen met doelstellingen
6. JOGG-aanpak thema's
7. Bijlage:
 - Uitvoeringsagenda (pag. 29).
 - Relevante kerncijfers Wijk bij Duurstede (pag. 39).
 - Maatschappelijke opgave(n) en doelstellingen gemeenten Wijk bij Duurstede (pag. 47).
 - Relatie tussen het gemeentebeleid en de kernthema's van het Vitaliteitsakkoord (pag. 49).

1. DE JOGG-AANPAK

JOGG zet zich in voor een vitale samenleving waarin een gezond leven voor alle kinderen en jongeren van 0 t/m 19 jaar het uitgangspunt is. Op dit moment leven kinderen in een maatschappij waarin ze voortdurend worden verleid tot ongezonde keuzes. Dit leidt tot ongezond gedrag en meer (welvaart)ziektes. De jeugd heeft volwassenen nodig om gezonde keuzes te maken. Daarom wil JOGG laten zien dat een gezonde toekomst een maatschappelijke verantwoordelijkheid is. Van kamerlid, wethouder en schooldirecteur tot supermarktmanager, ondernemer, kantinemedewerker en buurtsportcoach. Iedereen is nodig voor een maatschappij waarin gezond leven het uitgangspunt is. We gaan voor meer bewegen, meer gezonde voeding en voldoende slaap en ontspanning.

"Op dit moment leven kinderen in een maatschappij waarin ze voortdurend worden verleid tot ongezonde keuzes"

Daarom focust de JOGG-aanpak zich vooral op de fysieke en sociale leefomgeving waarin kinderen veel komen en opgroeien. Deze wordt structureel gezonder gemaakt: thuis, buurt, school & kinderopvang, sport, vrije tijd, werk en (online) media. Hierdoor groeit de jeugd op tot een gezonde generatie.

Om deze leefomgeving blijvend te veranderen wordt er gewerkt met zes essentiële voorwaarden die bijdragen aan het succes van de aanpak: Politiek-Bestuurlijk Draagvlak, Publiek-Private Samenwerking, Gedeeld Eigenaarschap, Verbinding Preventie & Zorg, Communicatie en Monitoring & Evaluatie. Deze voorwaarden vormen de basis voor alle activiteiten die worden uitgevoerd door een landelijk en lokaal werknets. Het werknets bestaat uit beleidsbepalers, professionals en alle volwassenen die om het kind heen staan. JOGG streeft naar een 'leefstijltransitie' van ongezond naar gezond leven. Ze doet dit met aandacht voor de vier leefstijlthema's:

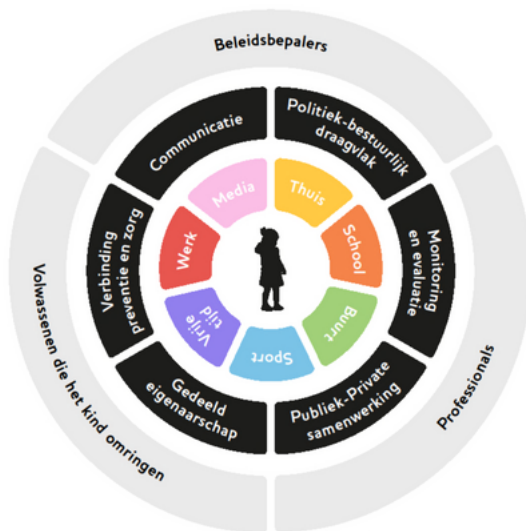

water drinken, gezonde voeding, beweging en slaap

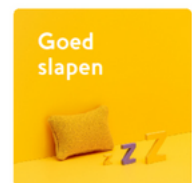
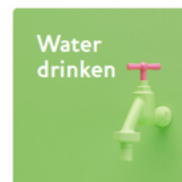

Zo werkt de JOGG-aanpak:

= 0 t/m 19 jaar
 = Leefomgevingen
 = Voorwaarden
 = Lokaal werknets

Leefstijltransitie

Afbeelding 1: De JOGG-aanpak

2. HOOFDDOELSTELLING WIJK BIJ DUURSTEDE

Gezonde inwoners, een gezonde leefstijl en een gezonde leefomgeving zijn belangrijke aandachtspunten binnen gemeente Wijk bij Duurstede. Beleidsmatig is dit vanuit de gemeente vastgelegd in de Maatschappelijke Agenda en de agenda's. Ook in de omgevingsvisie is gezondheid een belangrijk onderwerp. Bovendien heeft gemeente Wijk bij Duurstede een Vitaliteitsakkoord, waarin het realiseren van gezonde inwoners centraal staat. Hier wordt met verschillende organisaties en partijen hard aan gewerkt. Op pagina 39 in de bijlage zijn de maatschappelijke opgave(n) en doelstellingen van de gemeente en een overzicht van de relatie tussen het gemeentebeleid en de kernthema's van het Vitaliteitsakkoord terug te vinden.

"Gezonde inwoners, een gezonde leefstijl en een gezonde leefomgeving zijn belangrijke aandachtspunten binnen gemeente Wijk bij Duurstede"

Het streven van de JOGG-aanpak is om de juiste voorwaarden te creëren voor het realiseren van een gezonde leefstijl. Daarom ligt de hoofdfocus van JOGG in gemeente Wijk bij Duurstede op het realiseren van een gezonde leefomgeving die aanzet tot gezond gedrag en een gezonde leefstijl. Immers, de omgeving om het kind heen bepaalt of een kind gezond kan opgroeien. En ook: jong geleerd, is oud gedaan. Samenvattend zijn de missie en visie:

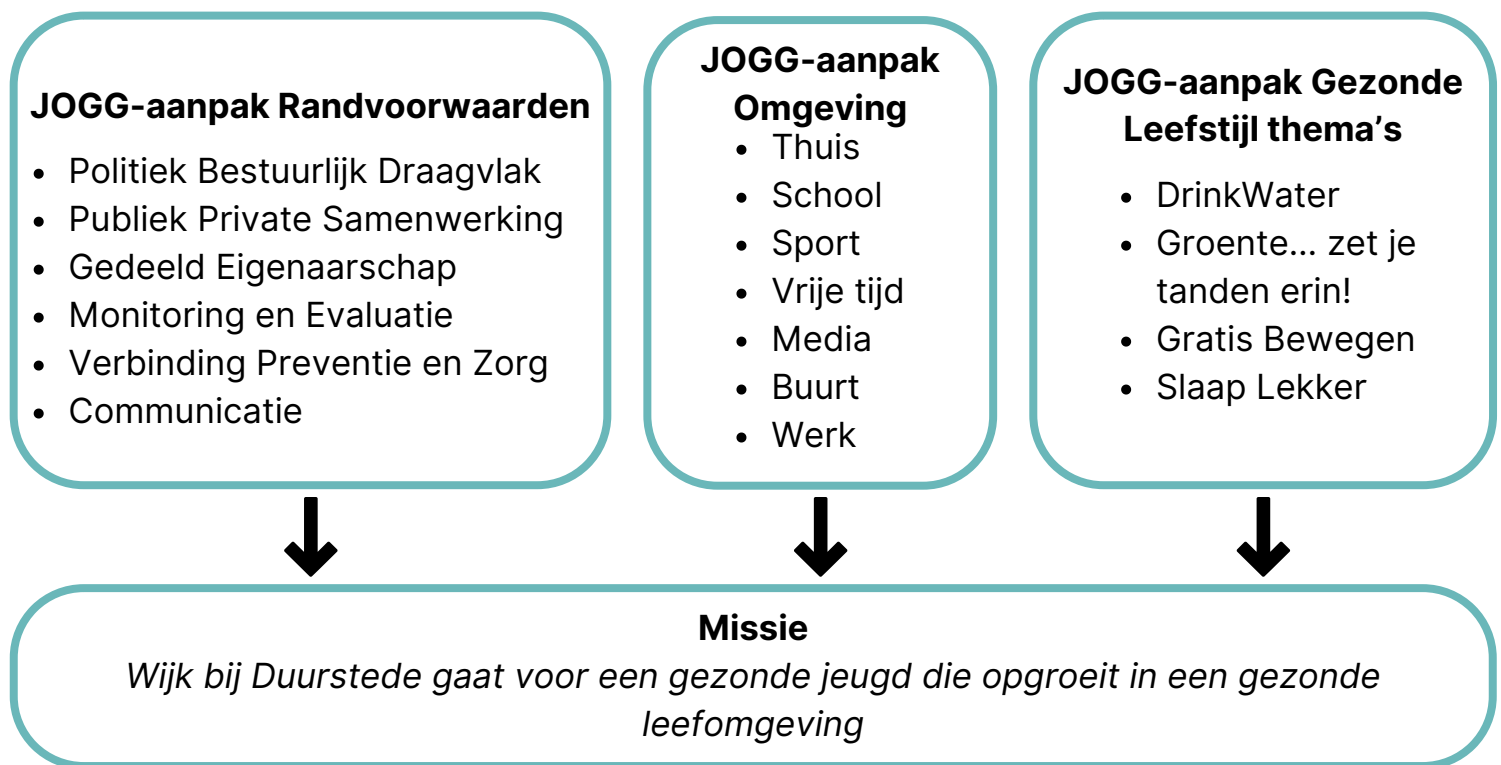
Missie

Wijk bij Duurstede gaat voor een gezonde jeugd die opgroeit in een gezonde leefomgeving.

Visie

In Wijk bij Duurstede groeien kinderen en jongeren (-9 maanden t/m 19 jaar) op in een gezonde leefomgeving waarin we de gezonde keuze faciliteren en stimuleren. De gezonde keuze wordt de normale keuze. We richten ons specifiek op voldoende bewegen, gezonde voeding, water drinken, ontspanning en slaap.

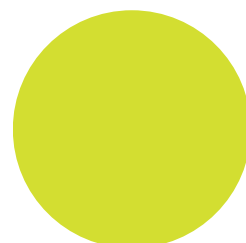
Afbeelding 2: een overzicht van de JOGG randvoorwaarden, JOGG omgevingen en JOGG leeftijd thema's.

3. ORGANISATIE & DOELGROEP VAN DE JOGG-AANPAK IN WIJK BIJ DUURSTEDE

Succesfactor van de JOGG-aanpak is het in stelling brengen van het 'werknet'. Dit zijn de partijen die een rol spelen in bovenstaande essentiële onderdelen van de aanpak. Mede door het gesloten Vitaliteitsakkoord, is in de gemeente Wijk bij Duurstede een mooi en groot werknet gerealiseerd met verschillende partijen. Met deze partijen wordt samengewerkt om de doelen op het gebied van een gezonde leefstijl te bewerkstelligen. Dit netwerk willen we verder uitbreiden. De focus zal hierbij met name liggen op het betrekken van private partijen en inwoners.

Het JOGG-kernteam bestaat uit de de beleidsmedewerker sport en gezonde leefstijl van de gemeente en de JOGG-regisseur. Dit team heeft aandacht voor het werknets van lokale partijen uit de hele gemeenschap, zoals maatschappelijke organisaties (onder andere scholen, sport- en beweegaanbieders, zorg, welzijnsorganisaties), private partijen (o.a. bedrijfsleven, supermarkten), ouders en kinderen die samenwerken aan het realiseren van een gezonde omgeving. De kerngroep Wij(k) Gezond! is een belangrijke partner met verschillende professionals op het gebied van een gezonde leefstijl. Zij fungeren als het klankbord van het kernteam.

De beleidsmedewerker van de gemeente en de JOGG-regisseur delen dezelfde visie en werken als tandem samen aan de uitvoering van de JOGG-aanpak. Samen zorgen zij voor de activering en het vergroten van het werknets. De beleidsmedewerker zorgt bij het college, de raad en de verschillende beleidsafdelingen van de gemeente voor draagvlak van de JOGG-aanpak. Ook heeft de JOGG-beleidsmedewerker aandacht voor duidelijke communicatie en samenwerking tussen verschillende afdelingen binnen de gemeente. De JOGG-regisseur zal partijen enthousiasmeren, doelen met elkaar verbinden en planmatig werken aan een structurele samenwerking om een gezonde leefomgeving te creëren voor de jeugd in de gemeente Wijk bij Duurstede.

Voel jij je lekker?!

In Wijk bij Duurstede wordt in het onderwijs al jarenlang de 'Voel jij je lekker-tour' ingezet om de gezonde leefstijl te bevorderen. 'Voel jij je lekker?!' is een begrip in Wijk bij Duurstede. We kiezen er daarom voor om dit ook het (beeld)merk van de lokale JOGG-aanpak te laten zijn. 'Voel jij je lekker?!' richt zich in eerste instantie op de doelgroep waar de tour haar bekendheid geniet: het primair onderwijs (4-12 jaar).

"In Wijk bij Duurstede wordt in het onderwijs al jarenlang de 'Voel jij je lekker-tour' ingezet om de gezonde leefstijl te bevorderen"

Daar waar energie bij de partners zit en om een doorgaande leerlijn in de gezonde leefstijl te bevorderen, kan er gekozen worden om de doelgroep uit te breiden. We nemen dan de leeftijdscategorie -9 maanden tot 2 jaar en hun ouders mee. Of we breiden uit naar het voortgezet onderwijs. Vanwege de relatief geringe omvang van Wijk bij Duurstede wordt gekozen voor een gemeentebrede aanpak.

4. JOGG-AANPAK OMGEVINGEN

Op welke omgevingen wordt ingezet?

Sport

School

Buurt

Sport

JOGG gaat voor een sportomgeving waar structureel aandacht is voor een gezond voedingsaanbod en gezonde sportsponsoring. Waar het sportterrein rookvrij is en waar op een verantwoorde manier alcohol wordt gebruikt. JOGG-Teamfit helpt hierbij om de sportomgeving gezonder te maken.

Ambitie

In alle sportkantines wordt het gemakkelijker gemaakt om gezonde keuzes te maken. De sportaccommodaties zijn rookvrij. In sportkantines is er een gezond voedingsaanbod en er wordt verantwoord met alcohol om gegaan. Zo wordt sporten écht gezond. Voor inwoners uit de gemeente is het sport- en beweegaanbod goed vindbaar.

Doelstelling

- Het aantal sportverenigingen en -accommodaties in de gemeente Wijk bij Duurstede dat een start heeft gemaakt met de Teamfit-aanpak is in 2024 ten opzichte van 2021 toegenomen.
- Het aantal sportevenementen in de gemeente Wijk bij Duurstede dat gezondere voeding en sportsponsoring aanbiedt is in 2024 ten opzichte van 2021 toegenomen. We starten met de evenementen van de buurtsportcoaches en breiden uit naar andere aanbieders.
- Het aantal sportverenigingen en -accommodaties in de gemeente Wijk bij Duurstede dat met een gezondere sportkantine werkt is in 2024 ten opzichte van 2021 toegenomen.
- Het aantal sportverenigingen en -accommodaties dat integraal aan de slag gaat met de thema's roken en alcohol gericht op een gezondere sportomgeving is in 2024 ten opzichte van 2021 toegenomen.
- Het online overzicht van het totale sport- en beweegaanbod (inclusief culturele en natuur activiteiten) in de gemeente Wijk bij Duurstede is in 2024 ten opzichte van 2021 verbeterd zichtbaar.

Aanpak

- We onderzoeken bij alle sportverenigingen en sportstichtingen met een eigen accommodatie wie met de Teamfit-aanpak aan de slag wil. We stimuleren hen om met verantwoord alcoholgebruik, een gezonde kantine en een rookvrije accommodatie aan de slag te gaan. We bieden samen met de Teamfit-coach ondersteuning.
- Buurtsportcoaches en sportverenigingen die sportevenementen organiseren informeren we over de mogelijkheden van Teamfit. Ze worden gestimuleerd om een gezonder voedingsaanbod en een gezondere sportsponsoring aan te bieden. We stimuleren verantwoord alcoholbeleid en een rookvrije omgeving.
- We ontwikkelen het online platform WijkActief waar het aanbod van o.a. sportaanbieders uit de gemeente op komt te staan. We zorgen dat het aanbod meer zichtbaar is.

Werknet

- Alle sportverenigingen met een eigen accommodatie in de gemeente Wijk bij Duurstede
- De Sportparkmanager en horecapersoneel van Stichting Wijk sport/Plaza b.v.
- Beleidsadviseur gezonde leefstijl & sport gemeente Wijk bij Duurstede
- JOGG-Teamfit coach
- Verenigingsondersteuner Wijk sport
- De buurtsportcoaches Wijk sport
- Sport- en beweegaanbieders
- JOGG-regisseur
- Procurious
- Den Hoed

JOGG stimuleert dat op school aandacht is voor een gezonde leefstijl. Scholen zien het belang ervan voor het opgroeien tot een gelukkig en gezond persoon. In lessen, maar ook door gezond te eten en drinken in de pauzes. En door te bewegen in de klas en tussen de lessen door in de buitenlucht.

School

Ambitie

Op school zijn gezonde gewoontes heel normaal en dit is opgenomen in het schoolbeleid. Alle basisscholen in de gemeente doen jaarlijks mee met het gezonde leefstijlprogramma 'De Voel Jij Je Lekker Tour' (VJJLT) waar aandacht is voor mentale gezondheid, gezonde voeding, sport en bewegen. Op scholen is er aandacht voor de thema's 'voeding' en 'bewegen en sport' van de Gezonde School-aanpak en wordt er toegewerkt naar een certificering. School is de plek waar kinderen voedselvaardigheden opdoen en leren over gezonde voeding voor henzelf en voor de aarde (Jong Leren Eten). Hierdoor worden kinderen zelf toegerust om gezonde en duurzame voedselkeuzes te maken. Scholen stimuleren kinderen om water te drinken (en minder zoete dranken) en doen mee met de nieuwe campagne 'Wijk drinkt water'. Op school is er aandacht voor de 'dynamische schooldag' zoals The Daily Mile en bewegend leren met rekenen en taal. Hierbij is bewegen om te leren, (tijdens het leren en tussen het leren in het klaslokaal, op het schoolplein en de schoolomgeving) een vast onderdeel van het curriculum. De ontwikkeling van de motorische vaardigheden van kinderen vinden scholen belangrijk en kinderen worden met de (wetenschappelijk gevalideerde) MQ Scan motorisch gescreend. Het schoolplein is een leuke en uitdagende plek waar kinderen fijn kunnen bewegen en buitenspelen. De kinderen gaan regelmatig naar natuurrijke plekken voor excursies of buitenlessen.

Doelstelling

- Het aantal scholen dat jaarlijks deelneemt aan de VJJLT is in 2024 ten opzichte van 2021 toegenomen. In 2021/2022 deden er 6 van de 11 scholen mee aan de VJJLT.
- Het aantal groepen 2 t/m 8 dat jaarlijks deelneemt aan het voedings- en beweegpakket van de VJJLT is in 2024 ten opzichte van 2021 toegenomen of behouden. In 2021/2022 deden er 14 groepen mee aan de VJJLT.
- Het aantal scholen dat deelneemt aan het programma 'Jong Leren Eten' is in 2024 ten opzichte van 2021 toegenomen.
- Het aantal scholen dat gezonde voeding en/of sport en bewegen heeft geborgd in het beleid is in 2024 ten opzichte van 2021 toegenomen.
- Het aantal groepen dat met de Daily-Mile meedoet is in 2024 ten opzichte van 2021 toegenomen.
- Minimaal 5 van de 10 basisscholen in de gemeente Wijk bij Duurstede doet in 2023 mee met de campagne 'Wijk drinkt water' en in 2024 is dit ten opzichte van 2023 toegenomen.
- Het aantal scholen dat jaarlijks de motorische vaardigheden (met de MQ Scan) van de kinderen screent is in 2024 ten opzichte van 2021 toegenomen. In 2021/2022 wordt dit door één van de elf scholen gedaan.
- Het aantal scholen dat een openbaar watertappunt heeft is ten opzichte van 2021 toegenomen.

Doelstelling

- Het aantal groepen waar de dynamische schooldag (o.a. bewegend leren) wordt ingezet door leerkrachten is in 2024 ten opzichte van 2021 toegenomen.
- Het aantal scholen dat het schoolplein leuker en aantrekkelijker maakt voor kinderen om het bewegen en spelen te bevorderen is in 2024 ten opzichte van 2021 toegenomen.
- Om een gezonde leefstijl te stimuleren wordt op alle scholen de Gezonde Schoolaanpak onder de aandacht gebracht en worden zij gestimuleerd om hiermee aan de slag te gaan.

Aanpak

- We stimuleren deelname van de VJJLT bij alle scholen (groep 3 t/m 8) en zorgen er met de 'menukaart' voor dat het voor scholen aantrekkelijker is om deel te nemen.
- Buurtsportcoaches verzorgen in groep 3 t/m 8 gastlessen over bewegend leren en bewegen op het schoolplein en ondersteunen de leerkracht om dit zelf te verzorgen.
- Buurtsportcoaches maken kinderen bewust van het belang van voldoende beweging.
- Stichting Wijk sport organiseert Rots & Watertrainingen voor tussen- en na schooltijd om de mentale gezondheid van basisschoolkinderen te verbeteren.
- De voedingsconsulent verzorgt gastlessen in groep 3 t/m 8 over gezonde en goede voeding en maakt kinderen bewust van het belang hiervan.
- Vanuit de VJJLT stimuleren we scholen om aan de slag te gaan met het programma 'Jong Leren Eten' en samen met de moestuincoach van Natuurlijk Heel aan de slag te gaan.
- De buurtsportcoach en Natuurlijk Heel leuk stimuleren en ondersteunen scholen om het schoolplein leuker en aantrekkelijker te maken waardoor spelen en bewegen wordt gestimuleerd.

Aanpak

- We stimuleren scholen gezonde voeding en/of sport en bewegen structureel in het schoolbeleid op te nemen en te borgen.
- Buurtsportcoaches stimuleren scholen om meer beweegmomenten in de schooldag te integreren en op deze manier de schooldag dynamischer te maken. Dit wordt o.a. gedaan door het inzetten van bewegend leren en/of The Daily Mile.
- We promoten de jaarlijkse campagne 'Wijk drinkt water' van de VJJLT op basisscholen en stimuleren hen om mee te doen (tijdens de nationale kraanwaterdag op 28 september).
- We stimuleren scholen en ondersteunen hen om een openbaar watertappunt aan te leggen waardoor water drinken en meer bewegen op het schoolplein wordt gestimuleerd.
- De buurtsportcoaches promoten het naschools sportaanbod op basisscholen, beweegactiviteiten in de vakantie en stimuleren kinderen om hieraan mee te doen.
- Jaarlijks vindt er op zoveel mogelijk basisscholen (daar waar energie zit) een gesprek plaats met directie, JOGG-regisseur en de gezondheidsbevorderaar van de GGD om een Gezonde School aanpak te stimuleren en hiermee aan de slag te gaan.

Werknet

- Beleidsadviseur gezonde leefstijl & sport gemeente Wijk bij Duurstede
- Alle basisscholen in de gemeente Wijk bij Duurstede
- Groen doet goed Wijk bij Duurstede
- De buurtsportcoaches Wijk sport
- Gezonde schooladviseur GGD
- Sport- en beweegaanbieders
- Gezonde School-aanpak
- Team The Daily Mile
- Natuurlijk heel leuk
- Voedingsconsulent
- Jong Leren Eten
- JOGG-regisseur
- MQ Scan

Buurt

De buurt is waar een kind op verkenning gaat en de wereld ontdekt. JOGG droomt van een Nederland waarin ieder kind kan opgroeien in een fijne buurt. Waar inwoners, professionals en bedrijven er samen voor zorgen dat kinderen zorgeloos en veilig kunnen spelen en de kans krijgen om de gezonde (voedsel)keuzes te maken.

Ambitie

Ieder kind groeit op in een fijne buurt. Organisaties en bedrijven, zoals supermarkten, dorpshuizen, de kinderboerderij en speeltuinen, dragen bij aan het realiseren van plekken met een beter beweegaanbod en een gezonder voedselaanbod. Samen met o.a. de partners van het programma 'Groen doet goed' trekken we op en zetten we ons in om buurten in de gemeente Wijk bij Duurstede rookvrij, groener en aantrekkelijker te maken. Hierdoor kunnen kinderen veelzijdig bewegen en spelen. Binnen de campagne 'Wijk drinkt water' plaatsen we één of meer openbare watertappunten op plekken waar veel mensen komen, elkaar ontmoeten, bewegen en spelen.

Doelstelling

- Het aantal watertappunten in de gemeente Wijk bij Duurstede is in 2024 ten opzichte van 2021 toegenomen (in 2021 is het aantal watertappunten 0).
- In de periode 2022 – 2024 wordt bij minimaal 3 evenementen van de buurtsportcoaches gezonde voeding gepromoot en aangeboden.
- Speeltuinen nodigen uit tot bewegen en spelen en worden vergroend.
- Het aantal wandel-, hardloop- en/of bootcamproutes in de gemeente Wijk bij Duurstede is in 2024 ten opzichte van 2021 toegenomen.
- Supermarkten (Lidl, Albert Heijn en JUMBO) zijn samenwerkingspartner van het JOGG en dragen bij aan een gezondere (voedsel) omgeving.

Aanpak

- Samen met de nieuwe campagne 'Wijk drinkt water' plaatsen we minimaal 1 watertappunt op een belangrijke openbare plek waar men elkaar ontmoet en waar (door kinderen en jongeren) wordt gespeeld en gesport.
- Daar waar nodig inzetten op rookvrije openbare, veilige speelplaatsen i.c.m. aandacht voor zwerfafval en de werkgroep 'Opgeruimd Wijk'. Een schone en veilige speelplaats nodigt eerder uit tot bewegen en spelen.
- Samen met de 'groene partners' maken we speelplekken aantrekkelijker en groener waardoor spelen en bewegen gestimuleerd wordt.
- Het ontwikkelen en plaatsen van verschillende wandel-, hardloop- en/of bootcamproutes in de verschillende dorpskernen. De routes verbinden de drie kernen met elkaar.
- De buurtsportcoaches promoten de routes en organiseren verschillende activiteiten voor diverse doelgroepen.
- Samen met supermarkten Lidl, Albert Heijn en Jumbo verkennen we de mogelijkheden om partner te worden van JOGG, zodat zij bijdragen aan een gezondere (voedsel)omgeving.

Werknet

- Stichting Binding (jongerenwerkers)
- Groen doet goed Wijk bij Duurstede
- De buurtsportcoaches Wijk sport
- VNMW-IVN Wijk bij Duurstede
- Gemeente Wijk bij Duurstede
- Gezonde schooladviseur GGD
- Werkgroep opgeruimd Wijk
- Kinderboerderij De Vliert
- JOGG-Teamfit coach
- Natuurlijk heel leuk
- JOGG-regisseur

5. JOGG-AANPAK RANDVOORWAARDEN

Het succes van de JOGG-aanpak kenmerkt zich door de structurele aandacht voor relevante randvoorwaarden. Onderstaand worden om die reden ook voor deze randvoorwaarden doelen op maat geformuleerd voor Wijk bij Duurstede.

Politiek-Bestuurlijk Draagvlak

Voor het slagen van de JOGG-aanpak is het nodig dat raadsleden, het college en ambtenaren van relevante beleidsterreinen enthousiaste en betrokken ambassadeurs zijn. Zij dragen waar mogelijk ook bij aan het realiseren van de doelen. Het is van groot belang dat integraal gewerkt wordt aan het creëren van een gezonde leefomgeving. In gemeente Wijk bij Duurstede is er sprake van politiek bestuurlijk draagvlak voor de JOGG-aanpak. Preventie en gezondheid worden belangrijk gevonden.

"Het is van groot belang dat integraal gewerkt wordt aan het creëren van een gezonde leefomgeving"

Echter is er nog terrein te winnen op hoe we hier met onze partners aan samenwerken en hoe dit in de praktijk vorm krijgt. Gezien de brede insteek op omgevingen, is het wel degelijk van belang om dit draagvlak te verbreden. Deze verbreding moet zowel bestuurlijk als ambtelijk ook buiten het sociaal domein liggen. Binnen het thema zijn daarom de volgende doelstellingen geformuleerd:

Doelstelling 1

Zowel de gemeenteraad als het college van de gemeente is enthousiast en is aanjager voor de JOGG-aanpak. Zij vervullen een voorbeeld- en ambassadeursrol richting partners en de einddoelgroep.

Doelstelling 3

De verantwoordelijke wethouder (met name van Sport en Gezondheid) wordt betrokken bij de opening van zoveel mogelijk activiteiten die aansluiten bij de JOGG-aanpak en doelstellingen.

Doelstelling 2

Practice what you preach: binnen de gemeente wordt gewerkt aan een gezonde werkvloer om een gezonde leefstijl van medewerkers te bevorderen. Er wordt gekeken of de omgeving rondom het gemeentehuis rookvrij gemaakt kan worden. Het bord 'JOGG-gemeente Wijk bij Duurstede' zal rouleren langs de afdelingen om bewustwording bij medewerkers te creëren en de verschillende domeinen uit te dagen om bij te dragen aan de hoofddoelstelling.

De beleidsmedewerker geeft in samenwerking met de JOGG-regisseur uitvoering aan bovenstaande doelstellingen. De kerngroep Wij(k) Gezond! heeft hierin een meedenkende en adviserende rol en wordt door het kernteam geïnformeerd over de doelstellingen en activiteiten. Daarnaast wordt de werkgroep FIT van de gemeente betrokken bij het bevorderen van de gezonde leefstijl van medewerkers. Ook de verantwoordelijke wethouder, gemeenteraad en verschillende domeinen en teams binnen de gemeente spelen een rol bij het realiseren van bovengenoemde doelen.

Publiek-Private Samenwerking

Een gezonde omgeving waarin kinderen en jongeren gezond op kunnen groeien, krijg je alleen voor elkaar door met publieke én private partijen samen te werken. Het bedrijfsleven heeft een grote impact op de leefomgeving en deze partnerships kunnen daarom iets unieks creëren. Vanuit ondernemers is er een Ondernemersfonds Wijk bij Duurstede en Ondernemerskring Wijk bij Duurstede (OKW) die bestaat uit verschillende ondernemers binnen de gemeente. Een van de deelgebieden waar vanuit het fonds op bijgedragen wordt is 'Sport en onderwijs'. Binnen het thema zijn de volgende doelstellingen geformuleerd:

Doelstelling 1

Er wordt met verschillende supermarkten een samenwerking aan gegaan om Voel jij je Lekker?! te promoten. We starten met de supermarkt waar bewoners met een kleine portemonnee (lage SES) hun inkopen doen, namelijk de Lidl. Ook de Jumbo en de Albert Heijn worden direct betrokken. De Jumbo is een belangrijke partner, omdat middelbare scholieren hier ongezonde voeding kopen tijdens pauzes. Bovendien heeft de JOGG-regisseur goed contact met de Jumbo. Dit bevordert de samenwerkingskansen.

Doelstelling 2

Er wordt contact opgenomen met het Ondernemersfonds Wijk bij Duurstede en de Ondernemerskring Wijk bij Duurstede om de JOGG-aanpak onder de aandacht te brengen. De eerste focus ligt op het creëren van bewustwording en draagvlak. Vervolgens kan geïnventariseerd worden op welke manier zij hier een bijdrage aan willen leveren (bijvoorbeeld gezonde werkomgeving voor medewerkers, inzetten op brede bekendheid 'Voel jij je lekker?!').

Om bovenstaande doelstellingen te realiseren wordt samengewerkt met verschillende partijen: Ondernemersfonds en Ondernemerskring Wijk bij Duurstede, de supermarkten (Lidl, Albert Heijn en Jumbo), de GGD en de beleidsadviseur Economische Zaken van de gemeente Wijk bij Duurstede.

Verbinding Preventie en Zorg

Eén van de voorwaarden voor het slagen van de JOGG-aanpak is Verbinding Preventie en Zorg (VPZ). Deze verbinding draait om inventarisatie, samenwerking en (beleids)afstemming tussen professionals en organisaties in het werkveld. Zij zijn op alle preventieniveaus actief, van collectief tot individueel. De netwerkaanpak 'Kind naar Gezonder Gewicht' verdiept de individuele preventie binnen deze voorwaarde zodat kinderen met overgewicht en obesitas de juiste zorg krijgen. Belangrijk is een lokaal sluitende ketenaanpak tussen professionals voor kinderen en jongeren met overgewicht. Hierbij is het binnen VPZ belangrijk dat overgewicht bij kinderen en jongeren zoveel mogelijk wordt voorkomen, dat zorg goed op elkaar is afgestemd, zorgprofessionals overgewicht in een vroeg stadium signaleren en dat kinderen en jongeren die die zorg nodig hebben direct op de juiste plek terecht komen. Binnen dit thema zijn de volgende doelstellingen geformuleerd:

Doelstelling 1

Het bevorderen van een goede samenwerking en integraal werken tussen verschillende (zorg) professionals vanuit preventie en zorg in het werkveld (0e, 1e en 2e lijn). Hierbij is het uitgangspunt dat kinderen en jongeren niet onnodig in het (dure) medische circuit terecht komen, maar bij laagdrempelig en passend aanbod (waar mogelijk) in de wijk. Op deze manier kunnen zij een gezonde leefstijl aanleren wat zij direct kunnen toepassen in hun eigen leefomgeving.

Doelstelling 2

Het ontwikkelen van een zorgpad (ketenaanpak) voor kinderen en jongeren met overgewicht, waarin zowel professionals uit preventie en zorg (0e, 1e en 2e lijn) van elkaar weten waar de verantwoordelijkheid ligt en er duidelijkheid is wie op welk moment welke acties onderneemt.

Doelstelling 3

Door middel van de uitvoering van het actieprogramma Kansrijke Start worden (aanstaande) kwetsbare ouders ondersteund zodat hun kinderen zo gezond mogelijk hun leven starten. De eerste 1000 dagen van het kind zijn hierbij van doorslaggevend belang. Kansrijke Start richt zich op de zorg en ondersteuning aan kwetsbare gezinnen in deze periode.

Om bovenstaande doelen te realiseren, worden de partijen uit preventie en zorg (0e, 1e en 2e lijn) van gemeente Wijk bij Duurstede betrokken. Vanuit preventie zijn dit organisaties die een vindplaats zijn voor kinderen en jongeren, zoals o.a. kinderopvang, scholen, sport en beweeg, culturele- en natuuraanbieders. Stichting Binding is vanuit preventie en zorg een partij die hierin een belangrijke rol heeft. Voor VPZ wordt de wijkmanager betrokken; hij heeft een groot netwerk in de lokale zorg en is de schakel tussen preventie en zorg. Daarnaast zijn opvoeders (ouders en verzorgers) belangrijk in de ontwikkeling van het gezond opgroeien van (jonge) kinderen; zij worden daarom zoveel mogelijk betrokken. Voor het actieprogramma Kansrijke Start worden de jeugdgezondheidszorg van de GGD en de verloskundigen betrokken.

Communicatie

Communicatie maakt activiteiten en ontwikkelingen zichtbaar en transparant. Het zorgt hiermee voor meer draagvlak in de gemeente en draagt bij aan het bereiken van de doelstellingen. Communicatie gebruiken we ook om kennis bij kinderen, jongeren en volwassenen over gezonde leefstijl te vergroten. Binnen het thema zijn de volgende doelstellingen geformuleerd:

Doelstelling 1

Er wordt minimaal jaarlijks een nieuwsbrief Voel jij je lekker?! (vanuit de kerngroep Wij(k) Gezond!/Vitaliteitsakkoord) gepubliceerd. Deze is voor (zorg)professionals en stakeholders (intern en extern) met acties, info en resultaten van het afgelopen jaar.

Doelstelling 2

Er wordt een Facebook - en Instagrampagina gemaakt voor de kerngroep Wij(k) Gezond! Hierop worden nieuws en resultaten gepost van JOGG/Voel Jij Je Lekker WbD!?.

Doelstelling 3

De zichtbaarheid van het (beeld)merk 'Voel jij je lekker?!' wordt vergroot via verschillende communicatiekanalen. Denk aan de website van Stichting WijkSport, de website van de gemeente, via de Facebookpagina van de kerngroep Wij(k) Gezond! en (samenwerkings)partners die informatie delen.

Er wordt input verzameld van de verschillende samenwerkingspartners en van de Kerngroep Wij(k) Gezond!.

Gedeeld Eigenaarschap

Effectieve gedragsverandering bereiken kan alleen door goed bij de (eind)doelgroep aan te sluiten, ze te betrekken en een rol te geven. Gedeeld eigenaarschap gaat ervan uit dat professionals, inwoners én ouders/verzorgers en kinderen ook zélf verantwoordelijkheid nemen en bijdragen aan het creëren van de gezonde omgevingen. Door vanaf het begin als JOGG-professional samen op te trekken en iedereen een rol te geven, wordt toegewerkt naar gedeeld eigenaarschap. Dit gedeelde eigenaarschap kan zorgen voor een duurzame gedragsverandering bij kinderen, jongeren en de volwassenen die hen omringen. Zo gaan we samen voor een gezonde omgeving.

Doelstelling 1

Het vergroten van de samenwerking tussen verschillende professionals en (potentiële) partners in de JOGG-aanpak, het signaleren en het doorverwijzen.

Doelstelling 3

Er wordt met jongeren (en ouders) zelf in gesprek gegaan om hen ook actief te betrekken bij gezondheidsbevordering.

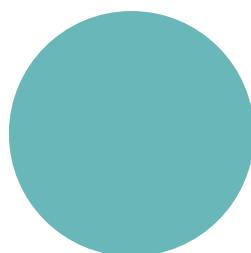
Doelstelling 2

Het informeren van belangrijke professionals en (potentiële) partners over de JOGG-aanpak met ambities, doelstellingen, aanpak en het verdiepen in hun waarden, normen en belangen om samen afstemming te vinden wie welke bijdrage kan leveren.

Monitoring en evaluatie

Deze voorwaarde richt zich op het verzamelen van informatie over de JOGG-aanpak met als doel de behaalde resultaten te laten zien, interpreteren en in te zetten voor het verbeteren van de lokale aanpak. Monitoring en evaluatie zorgen voor het behouden en vergroten van draagvlak en betrokkenheid bij partners. Ook geeft het inzicht in de voorwaarden die worden gecreëerd waarmee gedragsverandering bevorderd wordt. Daarnaast is het een manier om verantwoording af te leggen aan de gemeente en/of eventuele subsidiegevers. Wat betreft het monitoren en evalueren van de JOGG-aanpak, zijn de beleidsadviseur en JOGG-regisseur ervan overtuigd dat hier voldoende aandacht voor dient te zijn. Door te monitoren en evalueren wordt bekeken of het plan bijsturing nodig heeft. Daarnaast wordt inzicht verkregen in welke factoren het proces, resultaten en effecten beïnvloeden, maar ook of de investeringen hebben geleid tot de gewenste resultaten. Als meetinstrument voor de monitoring zal een registratie/logboek gehanteerd worden. Deze wordt door de JOGG-regisseur opgezet en bijgehouden. Voor de evaluatie worden de volgende acties gedaan:

Doelstelling 1

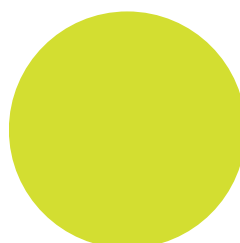
Jaarlijks wordt er een Voel Jij Je Lekker!? factsheet uitgebracht waarin staat wat er is gedaan en welke resultaten zijn bereikt. Hierin worden ook de cijfers van de GGD jeugdmonitor jeugd verwerkt.

Doelstelling 2

Het ophalen van de cijfers van de GGD jeugdmonitor jeugd.

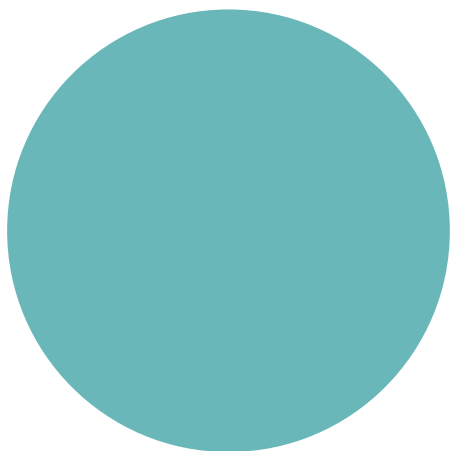
Doelstelling 3

Twee keer per jaar gesprekken met (samenwerkings)partners om op kwalitatieve wijze informatie te verkrijgen over de samenwerking en de voortgang van de te behalen doelen. We gebruiken de tijdlijnmethode om de uitkomsten te bespreken (de kwartjesmomenten staan centraal). We maken de stap van de JOGG-aanpak naar de veranderingen in de omgevingen en de veranderingen in het gedrag. We kijken daarbij naar de ervaren effectiviteit. Wat is de mening van de partners, betrokkenen en deelnemers. Om te bepalen of de gezonde boodschap is verankerd bij partners in de gemeente en de omgevingen van het kind structureel zijn veranderd wordt er gebruik gemaakt van de QuickScan Borging. Het streven is een duurzaam commitment bij alle partners realiseren waarbij de JOGG-boodschap permanent verankerd is in hun omgeving.

Uitvoering, planning en voortgang

De geformuleerde doelstellingen en acties die in dit plan bij de JOGG-omgevingen en bij de randvoorwaarden staan beschreven, worden in minimaal twee jaar gefaseerd doorgevoerd. In de bijlage is een overzicht van de planning gemaakt waarbij per doelstelling/actie informatie wordt gegeven over wie de regie heeft, welke partijen erbij zijn betrokken (werknet) en wanneer de uitvoering geland staat. De voortgang van doelstellingen en acties worden door de regiehouder en JOGG-regisseur bewaakt.

Bijlage Uitvoeringsagenda

*Nieuwe initiatieven zijn groen (X). Bestaande initiatieven zijn zwart (X). Er zijn initiatieven waar doorlopend aandacht voor is en er zijn initiatieven waar er focus wordt aangebracht en in een specifieke periode aandacht voor is.

Aanpak	Regie/Trekker	Betrokken partijen (werknet)	2023		2024	
JOGG omgeving: Sport			januari t/m juni	juli t/m december	januari t/m juni	juli t/m december
We onderzoeken bij alle sportverenigingen en sportstichtingen met een eigen accommodatie wie met de Teamfit-aanpak aan de slag wil. We stimuleren hen om met verantwoord alcoholgebruik, een gezonde kantine en een rookvrije accommodatie aan de slag te gaan. We bieden samen met de Teamfit-coach ondersteuning.	Verenigingsondersteuner	Verenigingsondersteuner WijkSport, JOGG- Teamfit coach, sportstichtingen en verenigingen met een eigen kantine, gemeente	X	X		
Buurtsportcoaches en sportverenigingen die sportevenementen organiseren informeren we over de mogelijkheden van Teamfit. Ze worden gestimuleerd om een gezonder voedingsaanbod en een gezondere sportsponsoring aan te bieden. We stimuleren verantwoord alcoholbeleid en een rookvrije omgeving.	JOGG-regisseur/verenigingsondersteuner	Buurtsportcoaches, sportverenigingen, Teamfit coach	X	X		
We ontwikkelen het online platform WijkActief waar het aanbod van o.a. sportaanbieders uit de gemeente op komt te staan. We zorgen dat het aanbod meer zichtbaar is.	Coordinator buurtsportcoaches	Buurtsportcoaches, Den Hoed, Procurios, gemeente	X	X		

Aanpak	Regie/Trekker	Betrokken partijen (werknet)	2023		2024	
			januari t/m juni	juli t/m december	januari t/m juni	juli t/m december
JOGG omgeving: School						
We stimuleren deelname van de VJJLT bij alle scholen (groep 3 t/m 8) en zorgen er met de 'menukaart' voor dat het voor scholen aantrekkelijker is om deel te nemen.	Coördinator VJJLT	Basisscholen, buurtsportcoaches	X	X	X	X
Buurtsportcoaches verzorgen in groep 3 t/m 8 gastlessen over bewegend leren en bewegen op het schoolplein en ondersteunen de leerkracht om dit zelf te verzorgen.	Coördinator VJJLT	Basisscholen, buurtsportcoaches	X		X	
Buurtsportcoaches maken kinderen bewust van het belang van voldoende beweging.	Coördinator VJJLT	Basisscholen, buurtsportcoaches	X	X	X	X
We bieden Rots & Watertrainingen aan tussen- en na schooltijd om de mentale gezondheid van basisschoolkinderen te verbeteren.	Coördinator buurtsportcoaches	Basisscholen, Rots & Watertrainers, 1 ^e lijnszorg, Stichting Binding	X	X	X	X
De voedingsconsulent verzorgt gastlessen in groep 3 t/m 8 over gezonde en goede voeding en maakt kinderen bewust van het belang hiervan.	Coördinator VJJLT	Basisscholen, voedingsconsulent	X	X	X	X
Vanuit de VJJLT stimuleren we scholen om aan de slag te gaan met het programma 'Jong Leren Eten' en samen met de moestuincoach van Natuurlijk Heel Leuk aan de slag te gaan.	Coördinator VJJLT, Natuurlijk Heel Leuk	Basisscholen, Natuurlijk Heel Leuk, moestuincoach	X		X	
De buurtsportcoach en Natuurlijk Heel leuk stimuleren en ondersteunen scholen om het schoolplein leuker en aantrekkelijker te maken waardoor spelen en bewegen wordt gestimuleerd.	Coördinator VJJLT, Natuurlijk Heel Leuk	Basisscholen, buurtsportcoaches, Natuurlijk Heel Leuk	X	X	X	X
We stimuleren scholen gezonde voeding en/of sport en bewegen structureel in het schoolbeleid op te nemen en te borgen.	Coördinator VJJLT, JOGG-regisseur	Basisscholen (directie), JOGG-regisseur en GGD	X	X	X	X

Buurtsportcoaches stimuleren scholen om meer beweegmomenten in de schooldag te integreren en op deze manier de schooldag dynamischer te maken. Dit wordt o.a. gedaan door het inzetten van bewegend leren en/of The Daily Mile.	Coördinator VJJLT	Basisscholen, buurtsportcoaches	X	X	X	X
We promoten de jaarlijkse campagne 'Wijk drinkt water' van de VJJLT op basisscholen en stimuleren hen om mee te doen (in de week vd nationale kraanwaterdag op 28 september)	Coördinator VJJLT	Basisscholen, buurtsportcoaches, JOGG-regisseur		X		X
We stimuleren scholen en ondersteunen hen om een openbaar watertappunt aan te leggen waardoor water drinken en meer bewegen op het schoolplein wordt gestimuleerd.	Coördinator VJJLT, JOGG-regisseur	Basisscholen (directie) coördinator VJJLT	X	X		
De buurtsportcoaches promoten het naschools sportaanbod op basisscholen, beweegactiviteiten in de vakantie en stimuleren kinderen om hieraan mee te doen.	Coördinator VJJLT	Basisscholen, buurtsportcoaches	X	X	X	X
Jaarlijks vindt er op zoveel mogelijk basisscholen (daar waar energie zit) een gesprek plaats met directie, JOGG-regisseur en de gezondheidsbevorderaar van de GGD om een Gezonde School aanpak te stimuleren en hiermee aan de slag te gaan.	JOGG-regisseur, GGD	Basisscholen (directie), JOGG-regisseur, GGD	X		X	
Het aantal scholen dat jaarlijks de motorische vaardigheden (met de MQ Scan) van de kinderen screent is in 2024 ten opzichte van 2021 toegenomen. In 2021/2022 wordt dit door één van de elf scholen gedaan.	JOGG-regisseur, Coördinator VJJLT	Basisscholen, vakleerkrachten, MQ Scan		X		X

Aanpak	Regie/Trekker	Betrokken partijen (werknet)	2023		2024	
JOGG omgeving: Buurt			januari t/m juni	juli t/m december	januari t/m juni	juli t/m december
Samen met de nieuwe campagne 'Wijk drinkt water' plaatsen we minimaal 1 watertappunt op een belangrijke openbare plek waar men elkaar ontmoet en waar (door kinderen en jongeren) wordt gespeeld en gesport.	JOGG-regisseur	Buurtsportcoach, gemeente	X	X		
Daar waar nodig inzet op rookvrije openbare, veilige speelplaatsen i.c.m. aandacht voor zwerfafval en de werkgroep 'Opgeruimd Wijk'. Een schone en veilige speelplaats nodigt eerder uit tot bewegen en spelen.	JOGG-regisseur	Opgeruimd Wijk, gemeente, buurtcommissies, -bewoners			X	X
Samen met de 'groene partners' maken we speelplekken aantrekkelijker en groener waardoor spelen en bewegen gestimuleerd wordt.	Natuurlijk Heel Leuk	Groen doet goed (WbD), VNMW-IVN WbD, Natuurlijk Heel Leuk, JOGG-regisseur, gemeente	X	X	X	X
Het ontwikkelen en plaatsen van verschillende wandel-, hardloop- en/of bootcamproutes in de verschillende dorpskernen en waarbij de routes de drie kernen met elkaar verbindt.	Buurtsportcoach	Gemeente, Binding, werkgroep hardlooproutes	X	X	X	X
De buurtsportcoaches promoten de routes en organiseren verschillende activiteiten voor diverse doelgroepen.	Buurtsportcoach	Sportscholen, hardloopclubs, sportverenigingen, scholen PO/VO, bewoners, gemeente, Binding		X	X	X
Samen met supermarkten Lidl Albert Heijn en Jumbo verkennen we de mogelijkheden om partner te worden van JOGG, zodat zij bijdragen aan een gezondere (voedsel)omgeving.	JOGG-regisseur	Supermarkten, JOGG adviseur, GGD			X	X

Aanpak	Regie/Trekker	Betrokken partijen (werknet)	2023		2024	
JOGG omgeving: Politiek-Bestuurlijk Draagvlak			januari t/m juni	juli t/m december	januari t/m juni	juli t/m december
<u>Doelstelling 1</u> Zowel de gemeenteraad als het college van de gemeente is enthousiast en is aanjager voor de JOGG-aanpak. Zij vervullen een voorbeeld- en ambassadeursrol richting partners en de einddoelgroep.	beleidsadviseur gezonde leefstijl & sport	Gemeente	X	X	X	X
<u>Doelstelling 2</u> Practice what you preach: binnen de gemeente wordt gewerkt aan een gezonde werkvloer om een gezonde leefstijl van medewerkers te bevorderen. Er wordt gekeken of de omgeving rondom het gemeentehuis rookvrij gemaakt kan worden. Het bord 'JOGG-gemeente Wijk bij Duurstede' zal rouleren langs de afdelingen om bewustwording bij medewerkers te creëren en de verschillende domeinen uit te dagen om bij te dragen aan de hoofddoelstelling.	beleidsadviseur gezonde leefstijl & sport	Gemeente		X	X	X
<u>Doelstelling 3</u> De verantwoordelijke wethouder (met name van Sport en Gezondheid) wordt betrokken bij de opening van zoveel mogelijk activiteiten die aansluiten bij de JOGG-aanpak en doelstellingen.	Buurtsportcoaches, beleidsadviseur gezonde leefstijl & sport	Wethouder Sport & Gezondheid	X	X	X	X

Aanpak	Regie/Trekker	Betrokken partijen (werknet)	2023		2024	
JOGG omgeving: Publiek-Private Samenwerking			januari t/m juni	juli t/m december	januari t/m juni	juli t/m december
<u>Doelstelling 1</u> Er wordt met verschillende supermarkten een samenwerking aangegaan om Voel jij je Lekker?! te promoten. We starten met de supermarkt waar bewoners met een kleine portemonnee (lage SES) hun inkopen doen, namelijk de Lidl. Ook de Jumbo en de Albert Heijn worden direct betrokken. De JOGG-regisseur heeft goed contact met de Jumbo en de middelbare scholieren kopen hier veel ongezonde voeding tijdens de pauzes.	JOGG-regisseur	Supermarkten, GGD, Revius			X	X
<u>Doelstelling 2</u> Er wordt contact opgenomen met het Ondernemersfonds Wijk bij Duurstede en de Ondernemerskring Wijk bij Duurstede om de JOGG-aanpak onder de aandacht te brengen. De eerste focus ligt op het creëren van bewustwording en draagvlak. Vervolgens kan geïnventariseerd worden op welke manier zij hier een bijdrage aan willen leveren (bijvoorbeeld gezonde werkomgeving voor medewerkers, inzetten op brede bekendheid 'Voel jij je lekker?!').	JOGG-regisseur	Ondernemersfonds, OWK, centrummanager		X	X	

Aanpak	Regie/Trekker	Betrokken partijen (werknet)	2023		2024	
JOGG omgeving: Verbinding Preventie en Zorg			januari t/m juni	juli t/m december	januari t/m juni	juli t/m december
<u>Doelstelling 1</u> Het bevorderen van een goede samenwerking en integraal werken tussen verschillende (zorg) professionals vanuit preventie en zorg in het werkveld (0e, 1e en 2e lijn). Hierbij is het uitgangspunt dat kinderen en jongeren niet onnodig in het (dure) medische circuit terecht komen, maar bij laagdrempelig en passend aanbod (waar mogelijk) in de wijk. Op deze manier kunnen zij een gezonde leefstijl aanleren wat zij direct kunnen toepassen in hun eigen leefomgeving.	Wijkmanager	Professionals vanuit zorg en preventie			X	X
<u>Doelstelling 2</u> Het ontwikkelen van een zorgpad (ketenaanpak) voor kinderen en jongeren met overgewicht, waarin zowel professionals uit preventie en zorg (0e, 1e en 2e lijn) van elkaar weten waar de verantwoordelijkheid ligt en er duidelijkheid is wie op welk moment welke acties onderneemt.	Wijkmanager	Professionals vanuit zorg en preventie			X	X
<u>Doelstelling 3</u> Door middel van de uitvoering van het actieprogramma Kansrijke Start worden (aanstaande) kwetsbare ouders ondersteunt zodat hun kinderen zo gezond mogelijk hun leven starten. De eerste 1000 dagen van het kind zijn hierbij van doorslaggevend belang. Kansrijke Start richt zich op de zorg en ondersteuning aan kwetsbare gezinnen in deze periode.	Gemeente	GGD/Jeugdgezondheidszorg, verloskundigen, kinderopvang, Binding, bibliotheek	X	X	X	X

Aanpak	Regie/Trekker	Betrokken partijen (werknet)	2023		2024	
JOGG omgeving: Communicatie			januari t/m juni	juli t/m december	januari t/m juni	juli t/m december
<u>Doelstelling 1</u> Er wordt minimaal jaarlijks een nieuwsbrief Voel jij je lekker?! (vanuit de kerngroep Wij(k) Gezond!/Vitaliteitsakkoord) gepubliceerd. Deze is voor (zorg)professionals en stakeholders (intern en extern) met acties, info en resultaten van het afgelopen jaar.	JOGG-regisseur, coordinator kerngroep Wij(k) Gezond!	Stakeholder van de JOGG-aanpak, communicatie gemeente, JOGG adviseur		X		X
<u>Doelstelling 2</u> Er wordt een Facebook -en Instagrampagina gemaakt voor de kerngroep Wij(k) Gezond! Hierop worden nieuws en resultaten gepost van JOGG/Voel Jij Je Lekker WbD!?	JOGG-regisseur, coordinator kerngroep Wij(k) Gezond!	Buurtsportcoaches, stakeholders van de JOGG-aanpak	X	X	X	X
<u>Doelstelling 3</u> De zichtbaarheid van het (beeld)merk 'Voel jij je lekker?!' wordt vergroot via verschillende communicatiekanalen. Denk aan de website van Stichting Wijk sport, de website van de gemeente, via de Facebookpagina van de kerngroep Wij(k) Gezond! en (samenwerkings)partners die informatie delen.	JOGG-regisseur	Stakeholders van de JOGG-aanpak, gemeente, buurtsportcoaches, JOGG adviseur	X	X	X	X

Aanpak	Regie/Trekker	Betrokken partijen (werknet)	2023		2024	
JOGG omgeving: Gedeeld Eigenaarschap			januari t/m juni	juli t/m december	januari t/m juni	juli t/m december
<u>Doelstelling 1</u> Het vergroten van de samenwerking tussen verschillende professionals en (potentiële) partners in de JOGG-aanpak, het signaleren en het doorverwijzen.	JOGG-regisseur	Professionals			X	X
<u>Doelstelling 2</u> Het informeren van belangrijke professionals en (potentiële) partners over de JOGG-aanpak met ambities, doelstellingen, aanpak en het verdiepen in hun waarden, normen en belangen om samen afstemming te vinden wie welke bijdrage kan leveren.	JOGG-regisseur	Professionals en (potentiële) partners	X	X		
<u>Doelstelling 3</u> Er wordt met jongeren (en ouders) zelf in gesprek gegaan om hen ook actief te betrekken bij gezondheidsbevordering.	JOGG-regisseur	Buurtsportcoaches, gemeente, Binding, onderwijs, Natuurlijk Heel Leuk			X	X

Aanpak	Regie/Trekker	Betrokken partijen (werknet)	2023		2024	
JOGG omgeving: Monitoring en evaluatie			januari t/m juni	juli t/m december	januari t/m juni	juli t/m december
<u>Doelstelling 1</u> Jaarlijks wordt er een Voel Jij Je Lekker!?! factsheet uitgebracht waarin staat wat er is gedaan en welke resultaten zijn bereikt. Hierin worden ook de cijfers van de GGD jeugdmonitor jeugd verwerkt.	JOGG-regisseur	GGD, JOGG partners		X		X
<u>Doelstelling 2</u> Het ophalen van de cijfers van de GGD jeugdmonitor jeugd.	JOGG-regisseur	GGD		X		X
<u>Doelstelling 3</u> Twee keer per jaar gesprekken met (samenwerkings)partners om op kwalitatieve wijze informatie te verkrijgen over de samenwerking en de voortgang van de te behalen doelen. We gebruiken de tijdlijnmethode om de uitkomsten te bespreken (de kwartjesmomenten staan centraal). We maken de stap van de JOGG-aanpak naar de veranderingen in de omgevingen en de veranderingen in het gedrag. We kijken daarbij naar de ervaren effectiviteit. Wat is de mening van de partners, betrokkenen en deelnemers. Om te bepalen of de gezonde boodschap is verankerd bij partners in de gemeente en de omgevingen van het kind structureel zijn veranderd wordt er gebruik gemaakt van de QuickScan Borging. Het streven is een duurzaam commitment bij alle partners realiseren waarbij de JOGG-boodschap permanent verankerd is in hun omgeving.	JOGG-regisseur	JOGG partners		X		X

HUIDIGE SITUATIE GEMEENTE WIJK BIJ DUURSTEDE

Wijk bij Duurstede in cijfers: algemeen

Het aantal inwoners in de gemeente Wijk bij Duurstede is met 874 inwoners toegenomen van 23.040 in 2012 tot 23.914 in 2022 (dat is een groei van 4%). Slechts 5% van de bevolking heeft een niet-westerse migratieachtergrond. Van de huishoudens in Wijk bij Duurstede heeft ongeveer 4% een inkomen tot maximaal 110% van het wettelijke sociaal minimum (bijstandsnorm). Dat zijn ongeveer 550 (van de circa 10.000) huishoudens.

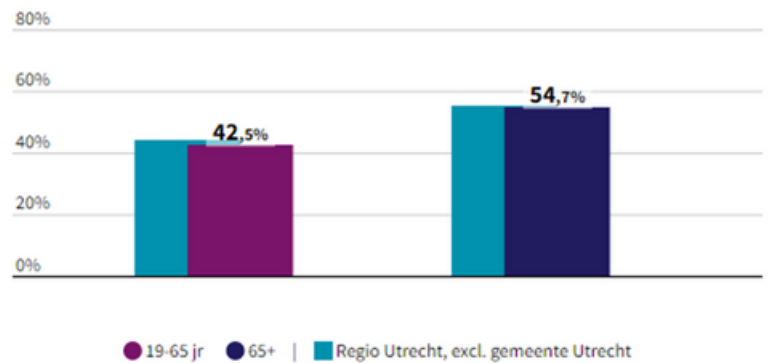
De gemeente bestaat uit 3 kernen: Wijk bij Duurstede (18.186), Cothen (3.263) en Langbroek (2.465). Ongeveer 22% van de inwoners is tussen de 0 en de 19 jaar (5200 kinderen). Bijna 5% van de kinderen groeit op in een minimahuishouden. Tabel 1 geeft de leeftijdsverdeling van de leeftijdsklasse weer.

Tabel 1 (bron: gemeente Wijk bij Duurstede 2022)

Wijk bij Duurstede		
Leeftijd	Aantal inwoners	Percentage van alle inwoners
0-3 jaar	940	3,9%
4-12 jaar	2.335	9,8%
13-19 jaar	1.939	8,1%
20-65	13.833	57,8%
Ouder dan 65 jaar	4.867	20,4%
Totaal	23.914	100%

Uit de Gezondheidsmonitor blijkt dat van de volwassenen bijna 43% kampt met overgewicht. 13% kampt zelfs met ernstig overgewicht (obesitas). Toch voldoet 55% van de bevolking aan de landelijke beweegrichtlijn. Dit betekent minimaal 2,5 uur per week matig tot intensive inspanning (bijv. fietsen of wandelen), twee keer per week spier- en botversterkende activiteiten (bijv. traplopen) en niet teveel stilzitten.

Overgewicht (incl. ernstig overgewicht), 19+
Wijk bij Duurstede

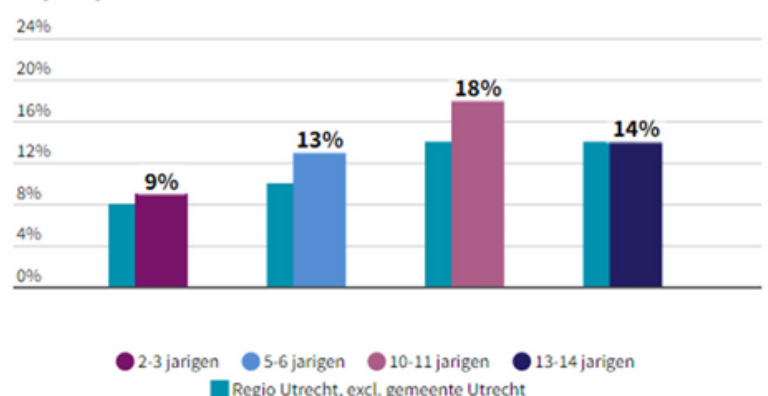
GGD monitor volwassenen en senioren | 2020

"In 2021 had 18% van de 10/11-jarigen overgewicht"

Het overgewichtpercentage bij kinderen van 2-14 jaar lag in 2019 gemiddeld op 12,3% waarbij deze het hoogst is bij de 10/11-jarigen, namelijk 16%. Dit is maar liefst 3% hoger dan het percentage kinderen met overgewicht in de regio. Het percentage kinderen met ernstig overgewicht (obesitas) ligt met 3,7% ook bij de 10/11-jarigen het hoogst. Ook hier ligt het percentage met 1,3% hoger dan in de regio. In 2020 laten deze cijfers bij alle groepen een groei zien, bij de 2/3-jarigen van 8% naar 9% (Wijk bij Duurstede 8%, Langbroek en Cothen 12%), bij de 5/6-jarigen van 10% naar 14% en de 10/11-jarigen van 16% naar 20%. De cijfers uit 2021 laten zien dat het percentage kinderen van 5 t/m 11 jaar ligt is gedaald (5/6-jarigen 13% en de 10/11-jarigen 18%).

Overgewicht (inclusief obesitas), jeugd
Wijk bij Duurstede

Digitaal Dossier Jeugdgezondheidszorg | 2021

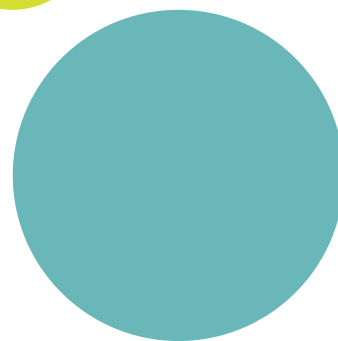
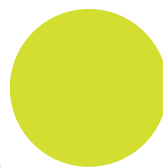
Wijk bij Duurstede in cijfers: Leefstijl kinderen

Een gezonde leefstijl bestaat uit voldoende bewegen, gevarieerd, gezond eten en voldoende ontspanning en slaap. Daarnaast is het belangrijk om niet te roken en matig te zijn met alcohol. Door een gezonde leefstijl krijgen kinderen een betere kwaliteit van leven, zodat ze volop kunnen participeren in de maatschappij en de kans groter is dat zij gelukkiger zijn en langer gezond leven.

Preventief beleid en vroeg signalering gericht op het bevorderen van een gezonde leefstijl (bewegen, voeding en gedrag) is een speerpunt van de gemeente. Preventie heeft een belangrijke plaats in het gezondheidsbeleid van de gemeente Wijk bij Duurstede. De jeugd vormt de toekomst maar hoe is het gesteld met de leefstijl van de kinderen in de gemeente Wijk bij Duurstede? We kijken hiervoor naar kinderen en jongeren van 0 t/m 19 jaar en naar de vier leefstijlthema's van de JOGG-aanpak: bewegen, water drinken, voeding en slaap.

"Preventie heeft een belangrijke plaats in het gezondheidsbeleid van de gemeente Wijk bij Duurstede"

Bewegen

De GGD monitor laat zien dat er in Wijk bij Duurstede, vergeleken met de regio, minder kinderen lid zijn van een sportclub. Opvallend is dat dit bij de 10/11-jarigen en de 13-17-jarigen in twee jaar tijd enorm is afgenomen maar bij de 10/11-jarigen was de 'drop out' het hoogst. Zo was in 2018 nog 89% van de kinderen lid van een sportclub terwijl dit in 2020 nog maar 73% was (in de regio is dit 80%). De Corona maatregelen hebben waarschijnlijk een grote invloed gehad op deze afname.

"In Wijk bij Duurstede zijn, vergeleken met de regio, minder kinderen lid van een sportclub"

Ook laat de GGD monitor zien dat de Wijkse jeugd van 13-17 jaar die minimaal wekelijks bij een sportclub of sportvereniging sport afneemt en lager is dan in de regio. Dit percentage ligt 4% lager dan in de regio. In 2019 sportte 78% van de 13/17-jarigen minimaal wekelijks en in 2021 nog 73%. Van de 10/11-jarigen sportte in 2019 90% van de kinderen wekelijks terwijl dit in de regio 3% hoger lag. De jeugd van 10-11 jaar die 3 dagen of meer buiten speelt is in vier jaar tijd met 4% toegenomen. In 2015 voldeed 85% van de 10/11-jarigen hieraan en in 2019 was dit 89%.

Water drinken en zoete dranken

Uit de GGD monitor 2019 blijkt dat slechts 45% van de 10/11-jarigen elke dag water drinkt. Van de 13/17-jarigen drinkt 72% dagelijks minimaal één glas water. Dit percentage ligt 6% lager dan in de regio. Kinderen van 6 t/m 12 jaar hebben 1.5 liter water nodig; 7 á 8 glazen van 200 ml.

"Slechts 45% van de 10/11-jarigen drinkt elke dag water"

Drinkt elke dag water, 10-11 jarigen

45%

Wijk bij Duurstede

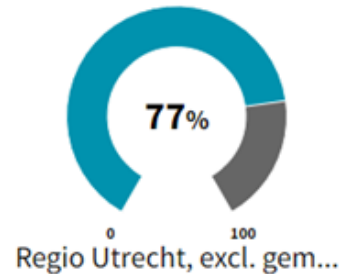
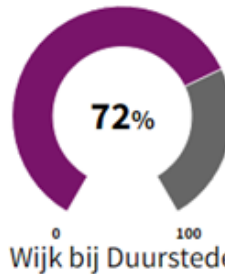
46%

Regio Utrecht, excl. gemee...

GGD monitor groep 7 basisonderwijs | 2019

Drinkt dagelijks minimaal één glas water, 13-17 jarigen

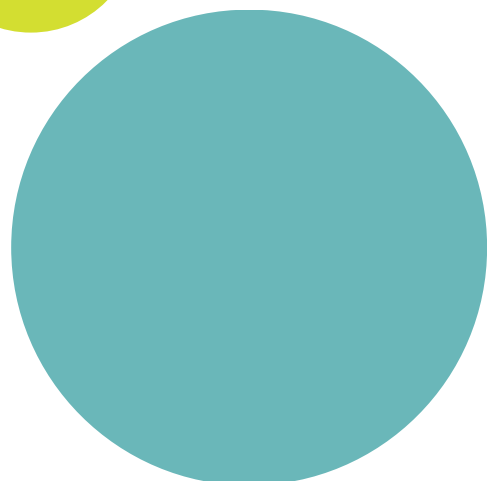

Gezondheidsmonitor jeugd voortgezet onderwijs | 2019

In 2018 en 2020 is er vanuit het gezonde leefstijlprogramma 'De Voel Jij Je Lekker Tour' op de basisscholen onderzoek gedaan naar de leefstijl van kinderen in groep 6. Uit het onderzoek uit 2018 waar 145 kinderen van 6 basisscholen aan hebben deelgenomen, komt naar voren dat slechts 11% van de kinderen 7 glazen water of meer per dag drinkt. Uit het onderzoek in 2020 waar 206 kinderen van 8 basisscholen aan hebben deelgenomen, blijkt dat dit percentage met 4,6% is toegenomen maar dan nog is het aantal kinderen dat de aanbevolen 7 glazen water drinkt extreem laag.

Vergeleken met de regio drinken kinderen in Wijk bij Duurstede meer drankjes met suiker. 17% van de 10/11-jarigen drink dagelijks meer dan twee glazen drankjes met suiker. Dit percentage ligt 3% hoger dan in de regio. Van de 13/17-jarigen drinkt dagelijks 9% meer dan drie glazen drankjes met suiker. Dit percentage ligt 2% hoger dan in de regio. Uit het gezonde leefstijl onderzoek uit 2018 komt naar voren dat bijna 43% van de kinderen 7 dagen per week zoete dranken drinkt en dat 76,6% van de kinderen 3 of meer dagen in de week zoete dranken drinkt. 45,5% van de kinderen geeft aan dat zij 3 of meer glazen zoete dranken per dag drinken. Uit het onderzoek in 2020, blijkt dat bijna 72% van de kinderen 3 of meer dagen zoete dranken drinkt. Het aantal kinderen dat 7 dagen in de week zoete dranken drinkt is met 32,2% afgenomen maar het aantal kinderen dat 3 of meer glazen zoete dranken per dag drinkt is met 69,8% substantieel toegenomen.

"Bijna 43% van de kinderen drinkt 7 dagen per week zoete dranken"

Voeding

Ontbijten zorgt voor nieuwe energie na de nacht. Er wordt aangeraden om elke dag te ontbijten. Het ontbijt levert belangrijke voedingsstoffen voor kinderen en ontbijten kan ervoor zorgen dat kinderen de rest van de dag regelmatig eten. Veel onderzoek laat zien dat ontbijten gunstige effecten kan hebben, vooral bij kinderen en adolescenten. Zo lijkt er als je ontbijt minder risico te zijn op overgewicht, diabetes, hart- en vaatziekten en hoge bloeddruk. Uit de GGD monitor 2019 blijkt dat 90% van de 10/11-jarigen meer dan vijf dagen per week ontbijt. Dit percentage ligt 3% lager dan in de regio.

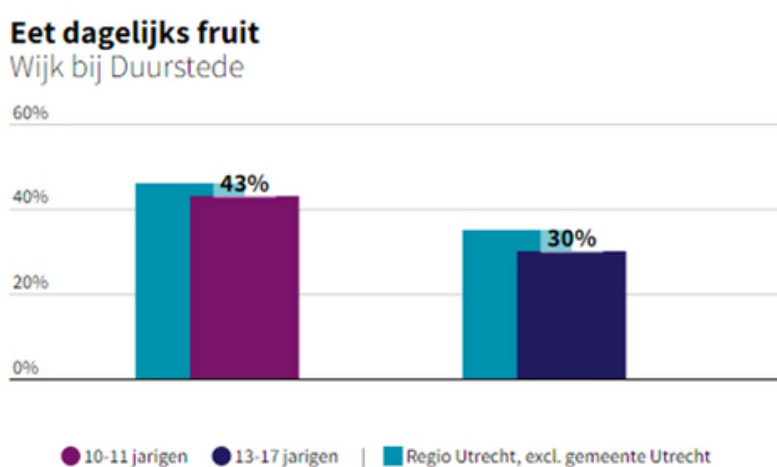
"Elke dag ontbijten is van groot belang"

Fruit levert weinig calorieën en veel voedingsstoffen. Fruit is goed voor de gezondheid en hangt samen met een lager risico op hart- en vaatziekten. Daarnaast hangt het eten van fruit samen met een lager risico op diabetes type 2, darmkanker en longkanker. Het advies is om minimaal 2 porties (200 gram) fruit per dag te eten en fruit niet te vervangen door sap.

Slechts 43% van de 10/11-jarigen eet dagelijks fruit. Dit percentage ligt 3% lager dan in de regio. Dit percentage komt overeen met het gezonde leefstijlonderzoek uit 2018 waar 42,8% van de kinderen aangeeft dagelijks fruit te eten. Uit het leefstijlonderzoek in 2020 geeft 53,2% van de kinderen aan dagelijks fruit te eten. Bij de 13/17-jarigen ligt dit percentage nog veel lager, namelijk op 30%. Dit percentage ligt 6% lager dan in de regio. Uit het gezonde leefstijl onderzoek uit 2018 komt naar voren dat slechts 40,1% van de kinderen 2 porties fruit per dag eten. 40,1% van de kinderen eet 1 portie fruit per dag en 10,6% van de kinderen eet 3 porties fruit per dag. Uit het onderzoek in 2020, blijkt dat het percentage kinderen dat 2 porties fruit per dag eten met bijna 7% is afgenomen. Ook het aantal kinderen dat 1 portie fruit per dag eet is met 37,1% afgenomen.

meerdere bronnen | 2019

Slaap en ontspanning

Voldoende en een goede nachtrust zijn essentieel voor de groei en ontwikkeling van kinderen. Uit de GGD monitor 2019 blijkt dat 19% van de 10/11-jarigen minder dan 10 uur per nacht slaapt. Dit percentage is 6% hoger dan in de regio. Een aantal scholen geeft aan dat zij interesse hebben in educatie over het belang van voldoende slaap en ontspanning.

MAATSCHAPPELIJKE OPGAVE(N) EN DOELSTELLINGEN GEMEENTE WIJK BIJ DUURSTEDE

De gemeente Wijk bij Duurstede werkt met een maatschappelijke agenda (MAG) als beleidskader voor het volledige sociaal domein. De MAG vervangt alle afzonderlijke beleidsnota's (sport-, WMO, jeugd-, veiligheid- en gezondheidsbeleid). Het uitgangspunt en visie van de MAG is de eigen draagkracht van de inwoners van Wijk bij Duurstede; inwoners zijn aanspreekbaar op eigen regie ongeacht leeftijd of levensfase. De ambitie van de gemeente is om de preventie en vroegsignalering in Wijk bij Duurstede met alle stakeholders te versterken en te verstevigen en om kwetsbaarheid van inwoners te voorkomen of vroegtijdig op te sporen. In de thema agenda's 'kansrijk opgroeien en gezond ontwikkelen' en 'meedoen is een must' is de opgave 'Gezonde leefstijl' met de ambitie en doelstellingen uitgewerkt. In afbeelding 3 is de relatie tussen het gemeentelijke beleid, de kerngroep Wij(k) Gezond! en het Vitaliteitsakkoord (Dit akkoord bestaat uit het sportakkoord, preventieakkoord en de JOGG-aanpak) met speerpunten weergegeven.

Ambitie en doelstellingen thema agenda 'kansrijk opgroeien en gezond ontwikkelen en meedoen is een must' 2021-2024

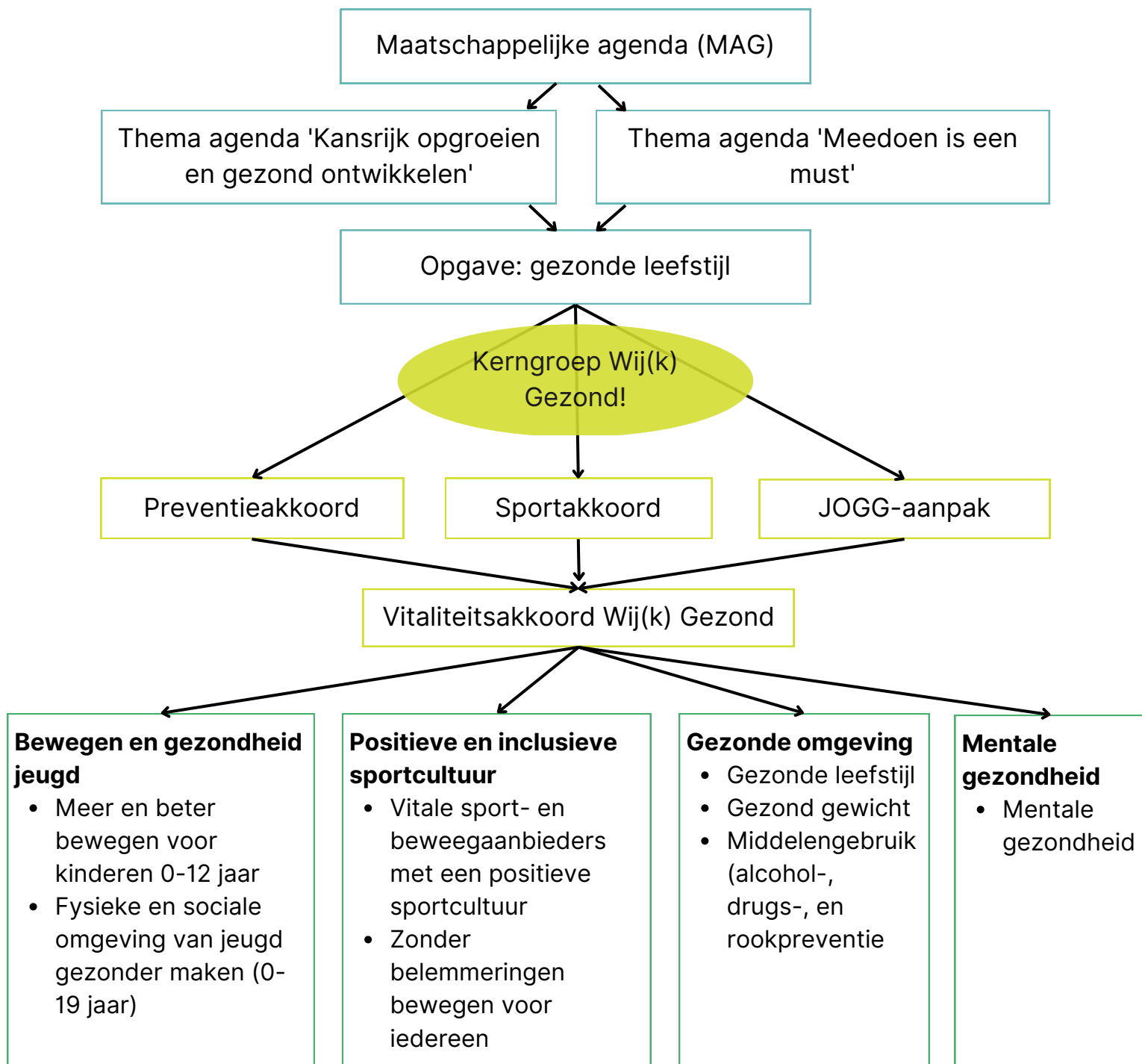
We willen een gezonde leefstijl (beweging, voeding en gedrag) voor alle inwoners stimuleren en bevorderen. De eigen kracht van de inwoners staat centraal maar waar nodig krijgt iedereen de ondersteuning die hij of zij nodig heeft. Preventie en vroeg signalering wordt versterkt. Iedereen doet mee en draagt bij aan de Wijkse samenleving. Een goede gezondheid is een voorwaarde om mee te kunnen doen. Gezonde inwoners dragen bij aan een gezonde maatschappij. Wie gezond is, participeert makkelijker in de samenleving. De jeugd vormt de toekomst en daarin hebben volwassenen een belangrijke taak.

Relevante doelen:

- Meer kinderen bewegen vaker en voldoen aan de beweegnorm
- Meer kinderen hebben een gezond gewicht

Missie/visie kerngroep Wij(k) Gezond! 2022

Wij willen bijdragen aan een gezonde leefstijl voor elke inwoner. Als netwerkgroep zijn we de spil op het gebied van deze gezonde leefstijl en eerste aanspreekpunt voor de gemeente. We weten wat er leeft door ons uitgebreide professionele en vrijwillige netwerk. Hierdoor kunnen we professionals, instellingen en organisaties (met hun vrijwilligers) aan elkaar koppelen en zo kennisdeling bevorderen. Hiermee dragen we bij aan de uitvoering van de thema agenda's en het Vitaliteitsakkoord Wij(k) Gezond!

Afbeelding 3: De relatie tussen het gemeentebeleid en de kernthema's van het Vitaliteitsakkoord.